

JOHAN MIKKELSEN

– PROFESSIONELL HAVSFISKEGUIDE

I nordvästligaste Norge har Johan Mikkelsen hitta sitt karga paradis. Förutom guidning under tuffa väderförhållanden hjälper han även till i forskningsprojekt och hinner med en och annan resa till isbjörnarnas Svalbard. Fiskefeber tar fiskeguiden och äventyraren ordentligt på pulsen.

TEXT: **Jonathan Jansson** FOTO: **Jonathan Jansson, Johan Mikkelsen & Johan Ruhe**

Jag träffade Johan Mikkelsen på platsen där vägen bokstavligen tar slut. På ön Sørøya i nordligaste Norge finns bara en väg och vid dess ände ligger det lilla samhället Sørvær där Johan var stationerad som guide. Johan hade precis vaknat efter närmare ett dygn ute på havet där han guidat gästerna till stortorsk efter stortorsk och ett gäng hälleflundror med en på hela 172 cm i topp. Efter gårdagens slitsamma långpass var det perfekt läge för lite pillemete efter rödspätta och kanske en och annan havskatt i en vindskyddad vik några minuters gångtid från hamnen. Jag var där för att lära inför kommande veckor som guide tillsammans med Johan och omgående kunde jag se att det inte bara var fiskekunskaper lärdomen skulle bestå av. Ett outtröttligt engagemang och en enorm problemlösningsförmåga tillsammans med en hög social kompetens, som fick alla gäster att trivas såväl i båten som på land, var några viktiga grundstenar i arbetet som fiskeguide.

Nu, några månader senare och åter i Sverige, ska Johan lära sig den administrativa delen av Nordic Sea Angling. Med i runda slängar 2500 resenärer om året är det lätt att förstå att det inte bara är fiske som står på schemat. Det ska hållas föredrag, gästernas e-post ska besvaras, film ska bearbetas, lagerstatus ska fastställas och det ska även upprättas datafiler för att underlätta bokningen.

Samtidigt som Johan uppdaterar hemsidan med senaste nytt passar han på att besvara mina frågor.

Johan med en stadig havskatt som lurades att bita hårt över en Big Bob.

Naturvetenskapligt gymnasium med inriktning marinbiologi och två år på SportfiskeAkademin var Johans väg till drömjobbet som fiskeguide.

Som heltidsguide gäller det att ha både utrustning och fysik i topptrim.

Vad är det bästa med jobbet som fiskeguide?

Det bästa med guidejobbet är den stora variationen. Att varje dag vara ute på havet och träffa så många olika människor är helt fantastiskt. Förutom att guida blir det mycket foto och film både på gästers drömfiskar och på den otroliga naturen. Varje vecka är ett nytt äventyr med nya utmaningar och fantastiska människor! Sedan har vi ju också märkningsprojektet på hälleflundra och fotografering av knölvalar i forskningssyfte. Att få jobba med något som man brinner för är något alla borde sträva efter. Känslan när alarmklockan ringer tidigt på morgonen och man vaknar med ett leende på läpparna i vetskapen om att man snart ska ut och göra det man tycker bäst om att göra är oslagbar!

Och det sämsta?

Att jobba som fiskeguide kan tyckas vara ett drömjobb som inte har några nackdelar. Och visst är det så i de flesta fall. Men man ska inte glömma att det här inte är ett jobb för vem som helst. Du jobbar dygnet runt varje dag från mars till oktober. Det gäller att hålla uppe glöden även om det är dåligt väder och fisket är besvärligt. Motorer kan krångla och det är mycket runt omkring som måste ordnas så att gästerna får en så bra upplevelse som möjligt. Med andra ord är guidejobbet mer en livsstil än ett jobb.

Att ha familj eller en partner kan också vara problematiskt, med tanke på att man befinner sig långt uppe i norr och att man jobbar dygnet runt. Men fördelarna väger klart tyngre än nackdelarna just nu. Det enda som kan få mig att trappa ner med guidandet är mötet med den rätta kvinnan eller en stor expedition som kräver

att jag måste vara borta under högsäsongen och med tanke på att jag jobbar dygnet runt i en liten by på 150 invånare så är oddsen ganska höga på att träffa just den kvinnan eller att komma iväg på en sådan expedition. En vacker dag kanske det händer, men en sak som är säker det är att jag aldrig kommer sluta guida helt!

Hur kom det sig att du blev guide? Ett utstakat mål, eller halkade du in på den karriären?

Då jag alltid har varit intresserad av djur och natur och då speciellt livet i havet så var valet av gymnasium lätt när jag fick reda på att det fanns en naturvetenskaplig linje i Lysekil med inriktning på marinbiologi. Men som för många andra var framtiden ovisst under gymnasietiden. En sak var dock säker och det var att jag behövde ett uppehåll från alla tunga studier. När jag fick reda på den specialinriktade yrkesutbildningen i Forshaga så var det ett givet val för mig eftersom jag kunde studera sportfiske som jag alltid har brunnit för. En utbildning där man varvar teori med praktiska moment. Jag fick tipset från en bekant som hade gått samma utbildning tidigare.

Senare kontaktade jag Jimmy Andersson på Nordic Sea Angling och frågade om en långpraktik. Jag hade hört att det fanns en fiskecamp långt upp i Nordnorge som hade ett fiske i världsklass. Självklart lät det lockande och inte långt därefter befann jag mig på plats och hade fått jobbet som fiskeguide.

Kan du berätta om den märkning ni gör av hälleflundror?

År 2012 började vi samarbetet med norska havsfiskeinstituttet. Hela projektet går ut på att öka förståelsen för den mytomspunna

hälleflundran. Vilka vandringsmönster den har, hur fort den växer och om sportfiskets catch & release har någon negativ påverkan på fisken. Vi antecknar också fångstjupdjup, beten och exakt position där individerna fångas. Detta har blivit en helt annan dimension på jobbet som guide. Att tillföra något i forskningssyfte samtidigt som man är ute på havet och förgyller gästernas vecka med starka upplevelser som de sent kommer att glömma. Ett drömjobb med andra ord. Resultatet har också varit otroligt intressant då vi har haft ett antal hälleflundror som har blivit återfångade och där de har växt otroligt mycket och haft riktigt bra kondition. Detta är ett mycket bra tecken på att catch & release fungerar väl om man gör det på rätt sätt.

Fotografering av knölvalar i forskningssyfte?

Ja, det stämmer. Det var nämligen så att vi såg och fotade knölvalar vid ett flertal tillfällen under säsongen här på Sørøya. Efter att bilderna hade publicerats så kontaktade forskaren Fredrik Broms oss och ville veta mer om dessa valar. Hans projekt är att identifiera alla knölvalar och på så sätt kunna se deras vandringsmönster, födoval o.s.v. Så från och med nu uppmanar vi alla våra gäster att skicka bilder till Fredrik ifall de lyckas se och fota en knölval så att han kan få mer data till sitt projekt och således bidra till ännu mer intressant och nödvändig forskning.

UTRYCKNING PÅ HAVET. Jag minns slutet av min första vecka på Sørøya. Avslutningsmiddagen med gästerna går i skrattets tecken och alla är nöjda med ett underbart fiske och ett än bättre väder.

Mäktigare syn får man leta efter.

HELA PROJEKTET GÅR UT PÅ ATT ÖKA FÖRSTÅElsen FÖR DEN MYTOMSPUNNA HÄLLEFLUNDRAN.

Johan är inte sen att föreslå lite "pillemete" efter rödspätta i lugna vatten om öppna havet är tufft.

Efter en lyckad uttryckning mitt i natten kan Johan hjälpa Gunvor att ta det obligatoriska badet med storflundran.

DET VIKTIGASTE ÄR ATT MAN LEVER I NUET OCH TAR ALLA TILLFÄLLEN MAN KAN FÖR ATT GÖRA DET SOM FÅR EN ATT MÅ BRA!

”Vad mer kan man begära än detta?”, blev en återkommande fråga under kvällen. Gunvor sätter tillsammans med klubbkamraten Tom-Olav fart ut på ett spegelblankt hav utanför Sørøya för ett absolut sista försök mitt i natten när alla andra ligger och sover. Telefonen ringer och luften ändrar form och temperaturen stiger utan att något ord ännu kunnat uttydas i samtalet från Gunvor. Men vi förstår. Att på sista resdagen, under sista natten, har äntligen den stora hälleflundran kommit. Men det är inte lycka som ljuder ur telefonen, kalabaliken sprider sig och stämningen går att ta på. De behöver hjälp med landningen innan det är för sent!

– Vi sticker direkt, vänta på oss! är Johans sista ord, innan vi grabbar kameraväskor, snor nycklarna till mekanikern Mats bil och sätter ilfart ner mot båtarna. Vi flyger ner längs bryggan, greppar extra kveitekrokar samt en Ursuitdräkt för ett bad med Gunvors drömfisk. Jag halkar efter och hoppar på båten i farten när Johan lägger i växeln och sätter full fart ut på havet.

Fem minuter senare är vi på plats och ser att Gunvor och Tom-Olav mer eller mindre lyckats säkra fisken. Johan hoppar dock över och ordnar med kveitekrok och runlockrep så att fisken lugnt kan hänga vid båtsidan medan vi förbereder fotografering och det

Johan, en hälleflundra och en glad gäst. En lyckad dag på havet!

Havet är mäktigt och om vädret är hårt växer sig vågorna snabbt stora utanför Sørøya.

obligatoriska badet. Och en gladare person än Gunvor får man nog leta länge efter. I detta ögonblick tror jag till och med att det är omöjligt att finna. Lyckan syns förbi horisonten och avtar inte för en sekund under resten av natten.

Hur kom det sig att du gjorde en expedition till Svalbard och hur var det?

Jag kan ta ut två veckor semester under säsongen och i år valde jag att göra en expedition på Svalbard. Jag är inte bara en fisketok utan jag älskar att lära mig nya saker och vistas ute i naturen.

Så denna gång lämnade jag fiskespöet hemma och åkte upp med tre vänner för att göra vår första arktiska expedition med turskidor. Det blev nio dagar ute i den arktiska vildmarken. På nätterna satt vi nattvakt i skift med bössan i knät och vakade så att inte någon nyfiken isbjörn skulle besöka oss. Under den här resan lärde vi oss mycket om både oss själva och livet ute i vildmarken där ett av världens farligaste däggdjur strövar omkring. Vi fick uppleva dagar med allt från solsken och minus 25 grader till så kallade ”whiteouts” där vi hade en sådan tjock dimma att man knappt såg fram till spetsen av skidan. Men på det stora hela så var det en fantastisk tur som jag starkt kan rekommendera. Tyvärr såg vi inte isbjörn denna gång men samtidigt kändes det bra att vi slapp ett sådant möte.

Har du några andra galna äventyr inplanerade?

Jag har alltid nya äventyr på gång och nu blir det att införskaffa en havskajak och lära sig paddlingens ädla konst. Att vara ett med

naturen, så nära allt men ändå så långt borta är en magisk känsla! Att man kan kombinera det med tält, fiske, vandring, klättring och mycket mer gör det till ett optimalt färdmedel. Det lär helt säkert bli någon expedition med kajak framöver, det kan jag lova!

Fiskar du något i Sverige när säsongen i Norge är över?

Man skulle kunna tro att jag ska vara trött på fiske efter att ha guidat från mars till oktober men jag tycker att varje fiske har sin charm. Så nu när jag är hemma i Sverige kommer det bli både laxtrolling och gäddfiske när jag inte sitter på kontoret!

Vad har du för planer för framtiden?

Nu blir jag reseledare under vår Panamaresa som vi arrangerar i januari 2014 där vi också kommer ha med oss den lyckliga vinnaren av drömräsan. Fisket där är helt fantastiskt och helhetsintrycket av förra resan var över förväntan! Efter Panama blir det tillbaka till Sørøya där jag startar igång skreifisket med min kollega Hannes Ribbner och sedan ska jag även starta upp vår nya destination på Værøy. Så fort allt är igång och fungerar som det skall kommer jag resa runt mellan våra olika destinationer och ta specialguidningar samt arbeta mycket med att få in bra foto och filmmaterial från alla våra destinationer. Mina planer för framtiden är många, men det viktigaste för mig är att jag fortsätter att göra det som jag älskar mest av allt. Så ni kommer att fortsätta se mig på diverse äventyr och fisken framöver. Det viktigaste är att man lever i nuet och tar alla tillfällen man kan för att göra det som får en att må bra! ■